

LOV OG EVANGELIUM

Gitt ut av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon

Nr. 10

15. desember 1987

23. årg.

Født av Jomfru Maria

Av M. Luther

Luk. 2,1–14

Denne teksten står så enkel og klar, at det ikke er bruk for de lange utleggelser. Nei, den skal betraktes, beskues og tas til hjeret. Den, som blir stille, slår alt annet ut av tanken og med flid ser inn i evangeliet, vil få størst utbytte av det. Det er likesom med det stille vann, som lar solen speile seg i det, og lar seg gjennomvarme av den. Det brusende, urolige vann kan ikke gjenspeile solen eller oppvarmes av den. Hvis du ønsker å gjennem trenges av evangeliets lys og varme og skue inn i Guds underfulle nåde, få hjerte satt i brann og bli fylt av andakt og glede, da gå hen, hvor du kan være stille. La det bilde du får se, prente seg dypt i ditt hjerte. Da vil du finne under over under. Dog – for å hjelpe den enfoldige på gli, vil vi først peke på noen ting.

For det første: Legg merke til, hvor smått og enkelt det går for seg her på jorden, og hvor høyt det aktes i himmelen! På jorden går det således til: Se, en fattig, ung

jomfru, Maria, fra Nasaret, uten noen anseelse, en av de mest upåaktede blant byens kvinner. Ingen aner noe om det store under, hun bærer på. Selv tier hun også stille om det, gjør ikke noe vesen av det, men anser seg selv som den ringeste i byen. Hun begir seg på vei med sin mann, Josef. De har kanskje hverken tjenestepike eller dreng. Han er nok både herre og dreng, hun frue og tjenestepike. De har altså måttet forlate huset, som det står, og har bedt en eller annen om å se etter det. Det kan være de hadde et esel, som Maria kunne sitte på, selv om evangeliet ikke beretter noe om det. Det kan godt være, hun måtte gå til fots. Tenk på, hvordan man så ned på henne i herbergene, hun, som var verdig til å kjøres i gullkarét under stor prakt. *På den tid var det også mange rikmenn, hvis kvinner og døtre hørte hjemme i fine gemakker, mens denne Guds moder midtvinters måtte vandre til fots, tung*

av sitt svangerskap. Så ulikt kan det gå til! Nå er det jo mere enn en dagsreise mellom Nasaret i Galilea til Betlehem i Judea. De måtte legge veien om Jerusalem, for Betlehem ligger syd for Jerusalem, og Nasaret ligger mot nord.

Da de kom til Betlehem, ble hun behandlet som den elendigste og mest foraktede. *Hun ble henvist til en stall*, hvor hun måtte dele bord, kammer og leie med dyrene, mens mange onde mennesker satt over på kroen og lot seg oppvarte. Ingen merker noe til, hva som foregår i stallen. Gud lar de store hus og de kostelige gemakker forblí tomme, og dem, som bor der, lar Han bli ved med å ete og drikke og være lystige, men denne trøst og skatt er skjult for dem. Hvor natten dog ruget over Betlehem, når man dengang ikke kunne se dette lys! Og viser Gud ikke nettopp her, at Han slett ikke akter det for noe, som verden er, har eller formår. Samtidig viser verden, hvor lite den akter hva Gud er, har og formår. Her har vi den første illustrasjon av, hvordan Kristus gjør verden med all dens gjøren og laden og visdom til skamme. Han gjør verdens største visdom til dårskap, dens edleste gjerninger til urettferdighet, dens største goder til ulykke. Hva hadde Betlehem, da det ikke hadde Kristus? Hva har de nå, de som dengang syntes, de hadde alt, hva de behøvde? Hva mangler Maria og Josef nå, selv om de den natt måtte unnvære herberge?...

Når evangelisten sier, at det ikke fantes rom for dem i herberget, så mener han altså, at Josef og Maria måtte søke tilflukt i en stall, fordi alle de hus som pleide å motta gjester til overnatting, allerede var opptatt. Mens andre ble tilgodeset med værelse, mat og seng, måtte disse stakkars mennesker krype inn i en stall, hvor dyrene ellers holdt til... De hadde hverken penger eller innflytelse. Derfor henviste verten dem til stallen, en vert, som forøvrig ikke var verdig å huse sådanne gjester. Akk verden, hvor er du dog fåelig! Akk menneske, hvor er du dog blind!

Men denne fødsel blir ennu mere elending, når man tenker på, at ingen forbarmet seg over den unge kvinne, som skulle føde for første gang. Ingen brød seg om henne. Ingen hadde sett etter, om hun på dette fremmede sted blott hadde det aller nødvendigste til fødselen. Nei, der ligger hun alene i mørket og natten uten lys og varme. Ingen tilbyr henne hjelp, som man dog som en selvfølge pleier å gjøre, når noen skal føde, i herberget er det fullt av mennesker fra alle kanter. De lever i sus og dus, og ingen skjenker kvinnen en tanke. Jeg kunne tenke meg, at hun ikke var klar over, at fødselen kom så tidlig, ellers var hun kanskje blitt i Nasaret? Hva mon hun har hatt å svøpe det lille barn i? Kanskje sitt hode-tørkle eller et annet klesplagg... Men er det ikke svært å tenke på, at Kristus skulle fødes dèr blant

lutter fremmede under så fattige og elendige forhold midt i den kalde vinter? Det er talt meget om, hvordan denne fødsel foregikk. Noen mener, hun fødte sitt barn under andakt og glede, uten smerte. Jeg vil ikke forkaste denne andakt overfor det, som skjedde. Kanskje har man talt slik om det for de enfoldiges skyld. Men vi skal holde fast ved evangeliet, som ganske enkelt sier, at hun fødte sin sønn, og likeledes ved trosartikken, hvor vi bekjenner: født av Jomfru Maria. Her er det ikke noe bedrag, men som ordene forteller oss, dreier det seg om en virkelig fødsel. Vi vet godt, hva en fødsel innebærer, og hvordan den går for seg. Hun opplevde det samme, som enhver kvinne opplever, for at hun skulle være Hans rette mor og Han

hennes rette sønn. Derfor slapp hennes legeme ikke fri for den smerte, som hører en fødsel til. Visst fødte hun sitt barn uten synd, uten skam, uten smerte og forferdelse, likesom hun unnfantget uten synd. Hun var ikke under Evas forbannelse, hvor det heter: «Med smerte skal du føde ditt barn». Men forøvrig opplevde hun nøyaktig det samme som alle fødende kvinner. For nåden går ikke på tvers av naturen og hindrer ikke dens forløp. Derfor har hun også på helt naturlig vis næret Ham med melk fra sitt bryst og ganske sikkert ikke med fremmed melk. Det gjelder om, at vår tro har en fast grunn å stå på, hvor Kristus forblir sant menneske, gjort lik med oss i alle ting, unntatt hva synd og nåde angår. Vel var Hans og Hans mors natur ren. Det finnes heller ingen kvinnelig natur, som har utført sitt naturlige hverv uten synd – med unntagelse av denne ene jomfru, i hvem Gud denne gang bragte naturen tilære og verdighet. Jo dypere vi drar Kristus inn i vårt eget kjød og blod, desto større trøst gir det oss. Derfor skal man ikke forbige Hans egen og Hans mors menneskelige natur. Teksten taler klart om det: hun fødte sin sønn. Og Han er født, som englene også sa det.

Hvorledes kunne Guds godhet bedre komme til synne enn ved således å senke seg dypt i kjød og blod, hvorved Han viser, at Han ikke forakter denne naturens hemmelig-

Bladet Lov og Evangelium

Bladet blir sendt til alle som sender eksp., navn og adr.

Bladet blir holdt oppe av frivillige gaver.
Eksp.: O. Dyrøy, 5620 Tørvikbygd.

Telefon 05-558363

Alt som har med bladets eksp. å gjøre, såsom tinging, oppsigelse og adresseforandring blir sendt dit.

Gaver til bladet kan sendes cass. M. Bø
postgiro 5 68 21 33

Red. Einar Kristoffersen, Symrevn. 17 H.
3770 Kragerø.
Tlf. 03-982442

Norsk Luth. Lekmannsmisjon

Form. Ragnar Opstad

Opstadv. 38, 4350 Nærbø Tlf. 04-433685

Kass. Margrete Bø,

Vistnesvn., 4070 RANDABERG

Postgiro 5 68 21 33. Bankgiro 3204.10.10222

het, som gjennem Adam og Eva ble trukket ned i en skjensel og vanære. Ved sin menneskevordelse har Han opphøyet og æret menneskets naturlige tilblivelse..

Men hva skjer det nu i himmelen ved denne fødsel? Like så foraktet som den er på jorden, like så høyt æret er den i himmelen. Hvis en engel roste deg og ditt verk, tror du så ikke, at du ville verdsette det langt høyere enn all verdens ros og ære? Ville du så ikke være istand til å tåle megen ydmykelse og forakt? Tenk, hvilken ære det så må være, når alle himlens engler bryter ut i lovsang og oppsøker de fattige hyrder ute på marken for å predike og synge og juble i overstrømmende glede. Hva betyr så all Betlehems hyllest og æresbevining i forhold til dette! – ja, om det så var all jordens kongers og fyrsters hyllest til sammen! Som støv og skitt å regne, noe ingen ville akte på, sammenlignet med denne himmelske glede og lovprisning.

Se, hvor helt annerledes Gud er. Han ser til dem, som sitter i det lave, til dem i dyp fornredelse, som det står skrevet: «Hjem er som Herren vår Gud, Han som troner så høyt, som ser så dypt ned, i himmelen og på jorden» (Salme 113,5-6). Englene fant heller ikke fram til stormenn og fyrster, men til ulærde lekmenn, ja, til de aller minste og ringeste på jorden. Burde de ikke ha forknyt det for ypperste testene og de skriftkloke i Jerusalem, de, som visste så mye

om Gud og englene? Nei, det var de fattige hyrder, som fantes verdige til all denne himmelske nåde og ære, de, som på jorden ikke ble regnet for noe. Gud tilsidesetter alt det, som i våre øyne er stort. *Når vi streber etter å komme oppad, kommer vi stadig lengre bort fra Hans åsyn, for Han ser ned i dypet til den, som intet er.*

Dette er nok for den enfoldig troende. Så kan enhver grunne på det for seg selv. Guds ord er som ild, som setter hjertet i brann, som det står skrevet: «Er ikke mitt ord som ild, lyder det fra Herren?» I Guds ord kan vi lære Gud og Hans gjerninger å kjenne og akte dette liv for intet. For Herren Kristus hadde heller ikke gods og ære og makt Her på jorden. Han regner det ikke for noe, men taler tvertimot om det, som verden ikke bryr seg om og fremhever det, som den lar ligge. Selv om vi ikke kan like å høre dette og må oppgi rikdom, ære og liv, så er det rett således. For det blir ikke annerledes. Dette er, hva Gud lærer oss. Vi må rette oss etter Ham. Det er ikke Ham, som retter seg etter oss. Det ser ikke lyst ut for den, som ikke vil akte på Guds ord, også når det gjelder disse ting. Hvor meget snarere burde han finne trøst i det, at Gud er nådig mot de små og foraktede her på jorden. Det var det englene frydet seg over ved Jesu fødsel, og som de ikke kunne rope ut for andre enn de fattige hyrder.

I denne beretning ligger det en

hemmelighet, som inneholder to ting: evangeliet og troen, altså – hva man skal predike og hva man skal tro, hvem predikanten er og hvem tilhøreren er. Det vil vi nå se på.

Guds ord vil først og fremst lære oss troen å kjenne. Men å tro vil ikke bare si å tro, at denne beretning er sannferdig. Det hjelper intet som helst, for det tror alle syndere, også de fordømte. *Skriften og Guds ord lærer oss, at troen ikke er en naturlig ting. Den er nådens verk. Dette er den rette og nådefulle tro, at du fullt og fast tror, at Kristus lot seg føde for din skyld, at Hans fødsel er skjedd for å gagne deg. For evangeliet lærer oss, at Kristus ble født for vår skyld, Han levde og døde for vår skyld, som engelen også sier: «Vi forkynner dere en stor glede, som skal vederfares alt folket! Eder er i dag en frelser født, som er Kristus, Herren». I disse ord kan du se ganske klart, at Han ble født for vår skyld.*

Engelen sier ikke bare slik i all allminnelighet: En frelser er født, men «eder» eder er en frelser født». Han sier heller ikke: «Jeg forkynner en stor glede, men: «eder», eder forkynner jeg en stor glede. Og denne glede er for hele folket. Denne tro hverken eier eller er det fortapte, onde menneske i stand til å eie, for den er selve salighetens grunn, den, som forener Kristus og den troendes hjerte

således, at de har alt til felles. Og hva er det så, de har?

Kristus er født ren, uskydlig og hellig: Mennesket derimot er født urent, syndig og fortapt, som David sier i salme 51: «Se, jeg er født i misgjerning, og min mor har unnfangenet meg i synd». Mennesket kan ikke hjelpes på annen måte enn gjennom Kristi rene fødsel. Men den kan vi ikke få del i på legemlig vis. Det ville heller ikke være oss til noen hjelp. *Derfor er det åndelig – gjennom ordet – at vi får del i Ham.* Den, som i tro holder fast ved dette, han får del i Kristus. Selv om han er født i synd, kan den ikke skade ham, for i Kristus blir vi rensset fra alt det, som hører sammen med å være født inn i Adams syndige slekt. Derfor lot Kristus seg føde, for at vi skulle fødes på ny, som Han sier det til Nikodemus i Joh. 3,3: «Sannelig, sannelig sier jeg deg: uten at noen blir født på ny, kan han ikke se Guds rike». Dette skjedde som det står i Jak. 1,18: «Efter sin vilje har Han født oss ved sannhets ord, for at vi skal være en førstegrøde av Hans skapninger». Se, således tar Kristus alt det, som er vårt og skjenker oss alt det som er Hans, for at vi gjennom Hans fødsel kan bli rene og nye, som var det vårt eget. *Derfor kan en kristen fryde og glede seg over Kristi fødsel, som var han selv legemlig født av Jomfru Maria.* Den, som ikke tror dette, eller tviler, han er ikke en kristen.

Det er denne glede engelen taler om. Dette er trøsten og den ubeskrivelige gave fra Gud, at det menneske, som tror, kan rose seg av denne skatt: Maria er hans rette mor, Kristus hans bror og Gud hans rette far. Det er sant, for således er det skjedd, og det skjer deg som du tror. Her er selve kjernen og skatten i alle evangeliene. Den kan kun mottas i tro... Og når vi lærer Kristus således å kjenne, blir samvittigheten glad, fri og tilfreds. Derav vokser kjærligheten og lovesangen til Gud, som i Kristus har gitt oss denne ufattelig rike gave. Da er vi også villige til å gjøre, la skje og lide det, Gud ønsker av oss, det være seg til liv eller død, som jeg så ofte har sagt. Som Esaias sier (9,6): «For et barn er oss født, en Sønn er oss gitt.» Oss, oss, oss er Han født, og oss er han gitt. Se derfor til at du i evangeliet ikke bare henter en deilig stemning ved selve historien. Den vil ikke være lenge. Heller ikke bare et godt eksempel, for det hjelper deg heller ikke uten troen. Men *se til, at du gjør denne fødsel til din egen og bytter ditt liv med Hans, at du blir befriid fra din egen fødsel og overtar Hans.* Det skjer, når du tror, da sitter du på Jomfru Marias skjød som hennes eget kjære barn.

I denne tro må du øve deg, om den må du også be, så lenge du lever. Den kan aldri styrkes for meget. Dette er den grunn, som vi kan bygge våre gjerninger på.

Nå er altså Kristus blitt din, og

ved troen på Ham er du renset og har fått arv og skatt i eie uten noen fortjeneste, men av Guds kjærighet alene. Med Ham som eksempel følger så de gode gjerninger, så du gjør imot din neste, hva du ser Kristus har gjort imot deg... Det var dette Han talte om ved nattverden: «Et nytt bud gir jeg eder, at I skal elske hverandre; likesom jeg har elsket eder, skal også I elske hverandre». (Joh. 13,34). Her ser du, at Han har elsket oss og gjort alt for vår skyld. Således skal vi da gjøre – ikke overfor Ham, for Han behøver det ikke, men overfor vår neste. Det er det, Hans bud går ut på, det er deri, vår lydighet består. Altså utretter troen dette, at Kristus er blitt vår, Hans kjærlighet gjør, at vi er blitt Hans. Han elsker, vi tror, og derav oppstår det en dyp enhet. På samme måte: Vår neste tror og venter på vår kjærlighet, så skal vi også elske ham og ikke la han vente forgjeves på oss. Det ene er som det andre, Kristus hjelper oss, så hjelper vi vår neste, og dermed har vi alle, hva vi behøver....

Disse to ting skal en kristen øve seg i: det første er i forholdet til Kristus: han skal iføre seg Kristus og i troen ta Ham til seg som sin eiendom, iføre seg Hans gode gjerninger og bygge frimodig derpå. Det annet er i forhold til nesten: han skal bøye seg ned til ham og la ham gå i sine klær, likesom han selv vandrer i Kristi drakt. Den, som ikke øver seg i disse to ting, for ham er det ingen hjelp å få, om

han så faster seg til døde, lar seg martre, brenne eller gjør underverker, som Paulus lærer oss det i 1. Kor. 13...

I juleevangeliet står det også: «Og dette skal være dere et tegn: I skal finne et barn svøpt liggende i en krybbe.» Dette svøp er ikke annet enn Den Hellige skrift, for i den ligger kristendommens sannhet innsvøpt, som er troen beskrevet. *Hele det Gamle Testamente inneholder egentlig kun Kristus, slik som Han forkynnes i evangeliet.* Derfor ser vi også, hvorledes apostlene henter deres lærdom fra Skriften, når de skal finne ut av, hva man skal lære og tro om Kristus. Således sier Paulus i Rom. 3,21, at troen på Kristus, hvorved vi blir rettferdige, er bevitnet av loven og profetene. Og da Kristus oppsto fra de døde, står det, åpnet Han skriftene for sine disipler og viste dem, hvorledes disse taler om Ham. På samme måte skjedde det på Forklarelsens berg (Mt. 17,3), hvor Moses og Elias, dvs. loven og profetene, sto hos Ham, de to vitner, tegnene, som viser hen til Ham. Derfor sier engelen i evangeliet, at barnet i svøp skal være dem et tegn, for at de skal kjenne Ham. For her på jorden finnes det intet annet tegn for den kristne sannhet enn Den hellige skrift...

Således ser vi, at loven og profetene heller ikke kan forståes rett, før vi finner Kristus skjult tilstede. Riktig nok ser det ikke ut, som om Kristus er der. Jødene ser Ham jo

heller ikke. «Svøpet» er ringt og uanselig, enkle ord, tilsynelatende så ubetydelige, at de ikke av seg selv gir seg til kjenne, men Det nye Testamente, evangeliene, peker hen på dem, åpner dem og kaster lys over dem, så vi kan se alt dette, vi her har talt om. Derfor er det så nødvendig å lytte til evangeliet og tro dét, engelen har sagt. Hvis hyrdene ikke hadde hørt engelens ord, ville de aldri ha fattet, at det var Kristus som lå der, om de så hadde sett barnet tusen og etter tusene ganger. Derfor sier også Paulus i 2. Kor. 3,14: «Men deres sinn er blitt forherdet; for like til denne dag blir det samme dekke liggende når de leser den gamle pakt, uten at det blir åpenbart at den oppheves i Kristus.» Vi må altså først høre om Kristus i evangeliet. Først da kan vi se, hvordan alt i Det gamle Testamente passer på Ham og stemmer så fint overens med alt det, evangeliene forteller om Ham, så vi i troen må la oss ta til fange og fatte sannheten i Kristi ord: «For hadde I trodd Moses, da hadde I trodd meg; for det er om meg han har skrevet.» (Joh. 5,46). La oss derfor vokte oss for all lære, som ikke lærer Kristus. Hva mere vil du vite? Hva mere behøver du å vite, når du for Guds ansikt vandrer med Ham i troen, og i kjærlighet gjør mot din neste, hva Han har gjort imot deg. Dette er Skriften i et nøtteskall. Så behøver vi egentlig ikke å si mer eller skrive flere bøker om det, men leve og handle deretter...

Lukas er den, som taler tydeligst og mest utførlig om Kristi fødsel, som vi bekjenner det i 2. trosartikkelen: Jeg tror på Jesus Kristus – født av Jomfru Maria. Andre skriftord bærer også vitnesbyrd om det, f.eks. 1. Mos. 22,18, hvor Gud sier til Abraham: «Og i din ætt skal alle jordens folk velsignes», eller i Sl. 89,4-5 og Sl. 132,11: «Av ditt livs frukt vil jeg sette konger på din trone». Men dette er dunkel

tale i forhold til evangeliene. Lukas beskriver det så klart og utførlig... Det er meget i 2. trosartikkelen, som vi i anfektelsens tider har vanskelig for å holde fast ved. Ikke på noe punkt setter den onde så hardt inn som nettopp på troen. Derfor må vi stå godt rustet og vite, at troen på Kristus bygger på Skriften. Det er den, vi skal henvise til. Over for den må den onde vike, for mot Guds ord kan han ikke bestå.

Han drog meg opp av søkkjedya

(Salme 40)

Eg venta og venta på Herren. Då bøygde han seg ned til meg og høyrdé mitt rop. Han drog meg opp or den tynande grava, or søkkjedya, og han sette mine føter oppå berggrunn, han gjorde mine steg støde. Og han la ein ny song i min munn, ein loysong til vår Gud. Mange ser det og ottast og lit på Herren. (Salme 40,2-4).

Det var ikkje mindre enn eit under som hende då Herren bøygde seg ned til David og høyrdé hans rop, og drog han opp or den tynande grava og sette føtene hans på berggrunn. – Ja, i sanning eit under. Men det same under hender med kvar syndar som får sjå Jesus som stedfortredaren og utløysaren sin. Dei får den Heilage Ande og kan vitna det same som David: Du tok bort mi syndeskuld og la ein ny

song i min munn, ein lovsong til vår Gud. Det er «sangen om blodet, den kostbare pris, som alene kan åpne et stengt paradis.»

Alle som er frelst eig denne lovsongstonen i hjarta sitt.

Korleis er det med meg og deg, kan vi syngja den nye songen – *songen om blodet*. Eg spør ikkje om vi reknar oss som kristne, for det er det mange som gjer, men om vi er frelst – og skrifta seier dei er få.

Det å vera frelst er slett ikkje så sjølv sagt. «Å elske og tro, i nåden å bo, er alltid min sværeste sak», syng sangaren. Sjølv kan eg vitna at eg gjekk i mange år og trudde at eg var ein kristen. Ofte måtte eg spyrja meg sjølv og andre, er eg verkeleg frelst? Kan eg leva og døy på det eg balar med? Eg fann ikkje

kvile, for eg trudde at omvendelsen var ein forbedring i mitt hjarta, som eg sjølv kunne få til ved Guds hjelp. Eg kunne ikkje tru eller forstå at det var eigenrettferd å forbendra seg sjølv. Derfor så gjorde eg så godt eg kunne, og då måtte eg vel vera ein kristen. Eg trudde eg kunne bevega Gud med mi bøn og mine tårer. Ja, eg trudde at når eg gjorde det eg kunne, så gjorde Gud resten. Og så gjorde eg meg opp ei meinинг om korleis det skulle gå for seg på domensdag, då måtte eg ha klart for meg dette med Jesus.

Du min ven, har du det slik som eg hadde det? Då må eg få sei det at eg har fått sjå *at i den tilstand er vi ikkje frelst.*

Det vi balar med i den tilstand, er strev under lova, og vi aktar Guds nåde for inkje. For, er rettferdigheit å få ved lova, då døydde Kristus utan grunn seier Galat. 2,21.

I staden for å tru Guds nåde i Guds hjarta, så søkte eg den i mitt eige hjarta. Og derfor så hadde eg fred berre så lenge eg følte det godt.

Men så kom den dagen då underet hende. Herren bøygde seg ned til meg, drog meg opp or søkkjedya, og han la ein ny song i min munn. Han let meg få sjå at det eg streva med å få til, det hadde Gud ordna i og ved Kristus. Jesus gjekk i slekta sin stad sigra over døden, djevelen og helvede, og vann oss ei evig utløysing. Han leid det vi skulle lide, og han gjorde det vi skulle gjort. – Å, salige stunder som Je-

sus oss gir, når soningens underrett klårt for oss blir. Når *Ordet* forkynner vårt evige vel.

At vi blir i Kristus, og han i oss, det er den store løyndomen. Lever vi i trua på Jesus, finn vi ikkje trøyst i noko ved og av oss sjølv, men har all vår trøyst i Jesus og hans verk åleine. Når vi så er skuffa over oss sjølv, våre synder og vår usseldom, då er det berre ordet om Jesu kjærleik, død og blod, og hans rettferd, som kan gi oss den rette og sanne trøst. Berre i Jesus og hans verk for oss finn sjela kville. *Dei som lit på Herren*, er som Sionsfjellet, som ikkje vert rikka, men står æveleg fast. Salme 125,1.

Rose Dyrøy

Julebudskapet Av Einar Kristoffersen

«...og hun skal føde en sønn, og du skal kalte Ham Jesus, for Han skal frdle sitt folk fra deres synder» (Mt. 1,21). «...Jesus, Han som frir oss fra den kommende vrede» (1. Tess. 1,10).

Ja, se det var hensikten med Jesu komme. Gud ble kjød (menneske), for å fri oss fra våre synder, og dermed fra den kommende vredesdom, *for syndens skyld*. Julebudskapet er ikke noe eget budskap som bare skal forkynnes hver jul. Det er bare et budskap vi har fått å forkynne. Det *alvorlige*, at det kommer en vredesdom, for syn-

dens skyld. Like sikkert som at det står skrevet i Guds ord. Og det *glede*, at det er en annen vreden har rammet, i vårt sted. Ja, det er virkelig slik! Jesus, Han som frir oss... Han skal kalles Jesus, *for* Han skal frelse sitt folk... Dette navn betyr *Guds* frelse. Straffen ble lagt på Ham for at vi skulle ha fred (Es. 53,5).

Men budskapet om Han som kom, er ikke et gledens budskap for dem som er uten omvendelses behov. Men tvertimot vil nettopp det at Han kom og ble avvist, bli til dom. «*Dette er dommen*, at lyset er kommet til verden, og menneskene elsket mørket fremfor lyset; for deres gjerninger var onde.» (Joh. 3,19).

Nå er vi igjen på vei inn i julen. Og vi vil sikkert i år igjen få oppleve at landets kirker og forsamlingshus vil bli fylt av mennesker som nettopp er uten omvendelses behov. Det viser jo ikke minst det sparsomme fremmøte resten av året.

Jesus kom for å fri oss fra våre synder, og ikke for å gi mennesker som ikke vil omvendes fra sin synd, muligheten til en *religiøs* fest. Stappfulle kirker denne dagen, i et folk som på alle vis viser sin forakt for Gud ellers, Hans bud og evangelium. La oss få en Gud og et evangelium etter vårt tykke, så skal vi godta det. Sånn lyder kravet idag. En kirke *for folket*. Men hva med Guds sanne evangelium? Det er som en hører det samme rop

igjen; bort med denne, gi oss Barabbas fri.

Julefeiringen er i det store og det hele, desverre ikke annet, enn en mulighet for det naturligreligiøse menneske å sette *sine egne* religiøse følelser i sentrum, og dyrke *dem*, for anledningen. Men Herren taler ifra himmelen (vi har Hans ord iblant oss), og sier: «Jeg tåler ikke høitid og urett sammen» (Es. 1,13).

Kanskje du som leser dette, er blant dem som synes disse «tonene» gir et skår i «julegleden»? Jeg ville bare så gjerne, du skulle vite, at det er ingen glede i å møte Den Hellige Gud, som synder! Det ser du når du ser på Ham som henger på Golgata kors. Religiøsitet og hykkelsk gudstjenete er *synd*, vi må bli frelst ifra. Det har Guds dom over seg.

For den derimot, som er plaget og har ondt, er det ikke noe skår i «julegleden». For vår synds skyld, var vi i behov av forsoning med Gud. Og hør julebudskapet; *forsoneren* er kommet! Han, Jesus, har vært her og gjort vår sak god!

Har du tatt imot Jesus? Har du latt deg forsonet med Gud? Stans for disse spørsmåla, denne julen. Kan hende får du ikke flere kall! Gå ikke til forsamlingen for å dyrke Gud, som så mange gjør, eller dine egne religiøse følelser, men for å høre, hva *Han har gitt deg*, da Han gav Jesus.

Det er bar en sann gudsdyrkelse, om du er en aldri så svart synder,

eller fin religiøs hykler. Ta imot Jesus! La deg forsoner med Gud! For Han kom ikke for å la seg dyrke av oss, men for å gi *sitt blod, sitt liv, til en løsepengen for syndere.*

Her er du innesluttet, i all din synd og armod, hvem du enn måtte være. Se bare til at du ikke avviser Han som taler ifra himmelen (Hebr. 12,25).

Bønn i Jesu navn

Hva som helst dere ber om i mitt navn, det vil jeg gjøre, for at Faderen skal bli herliggjort i Sønnen. Joh. 14,13.

Vi skal legge merke til hva det vil si å be i Jesu navn. Å be i Jesu navn betyr egentlig å grunne sin bønn på Jesu fortjeneste som vår stedfortreder. Det er i sin bønn å tro på midlene og rope på ham.

En rik og betrodd mann kan gi den fattige all den hjelp han trenger. Han kan bare gi sitt navn og sin kausjon til den som har de midler, som den fattige må ha. Og har den fattige fått den rikes navn og kausjon, går han med stor tillit til den som skulle yte ham de midler han trenger. Og den som skal yte hjelpen, er så sikker og trygg at han ikke engang spør den fattige om han på ordentlig måte kan betale tilbake lånet. Han sier bare: «Jeg trenger ikke mer enn dette navnet». Slik går det når en får lov til å komme i en annens navn.

Dette kan gi oss et lite innblikk i hva det i alminnelighet vil si å be i Jesu navn. Men sammenhengen som vi finner ordet i, i Joh. 14 viser oss at det er enda en mening med

ordet. Vi skal be i overensstemmelse med Jesu sinn.

Men skal vi kunne grunne vår bønn på Jesu fortjeneste og skal vi kunne be i Jesu sinn, må Den Hellige Ånd få gjøre sin gjerning i sjelen. Vi må bli Jesu sanne disipler og Guds barn.

Men den villfarelse at Gud skulle se på oss og vår verdighet, ligger dypt rotfestet i all menneskenatur. Vi tror at Gud er oss nådig, når vi har vært fromme og lydige. Men vi venter ikke at han skal høre våre bønner, når samvittigheten bebreider oss vår synd og uverdighet. Ja, så dypt stikker denne egenrettferdighetens villfarelse i vår natur, at sanne Guds barn faller tilbake til den samme villfarelse at Gud skal være nådig mot dem og høre deres bønner, men bare i samme grad de har vært lydige og fromme. Han er derimot vred og vil ikke høre dem, når de ble overrumplet av synden og føler seg uverdige. Men de har dog opplevd hva nåde er, den gang

de ble frelst alene ved troen på Kristi fortjeneste. Og likevel faller de tilbake til denne villfarelse.

Men å ha den tanken i sin bønn, at Gud skal høre oss i samme grad som vi er verdige til det, er nettopp det motsatte av å be i Jesu navn. Da skal vi fortrøste oss alene på hans fortjeneste som vår stedfortreder.

Å, det skal mye nød til, det skal mange ydmykende erfaringer til forat vi skal kunne lære å si: Alene på grunnlag av Jesu verdighet, alene i Jesu navn, alene for Jesu skyld vær meg nådig, Gud, og gi meg det som jeg ber om, enda jeg må bekjenne at jeg fortjener ikke annet enn straff.

Men er dette den største kunst endog for Guds gjenfødte barn, hvor umulig er det ikke da for de uomvendte å kunne be en eneste bønn, som grunner seg på Jesu fortjeneste.

Likeså umulig er det før en blir gjenfødt å kunne be med Jesu sinn. Da må en ha den samme nød og bønn i sitt hjerte som den Herre Jesus selv. Dette er det andre som hører med til å be i Jesu navn.

Til bønn hører nemlig selve hjertets begjæring og trang. Men hvilket underverk av nåden er det ikke, når jeg ser at jeg ved troen har fått et slikt hjerte, at jeg – uten å tenke på Jesu eksempel – likevel i mitt hjerte har den samme bekymring, samme trang, ønsker og sukk, som jeg finner i Herrens egen bønn og i det sinn han har gitt uttrykk for.

Jeg går og tenker og sukker at Gud måtte gi den nåden at hans rike må vokse i mitt hjerte og i andres hjerte – jeg har det sinn at ikke noe kan glede meg mer enn å høre om Guds gjerning i en menneskesjel, at Guds rike vokser på et sted og at Guds navn blir kjent og æret.

Dette er jo det samme som ligger i de to første bønner av Fader vår: «Helliget vorde ditt navn. Komme ditt rike!» Dette er jo også summen av det som Jesus kjempet for. Derfor døde han og brukte alle sine krefter for å frelse sjelene og utbre Guds rike på jorden.

Du som kanskje går der engstelig og sukker og tenker på sjelens frelse, gled deg over den nåde som er gitt deg. Det sinn som var i Jesus er også i deg. Om verden da ellers var aldri så mørk og trang for deg, så er det under som er virket i din sjel, tusen ganger mer verd, enn alt det som finnes på denne jord.

Når du, uten å tenke på bønnene i Fader vår, kanskje dag og natt går med dette sukk: Å, måtte Gud få sin vilje med meg, selv om hans vilje skulle hindre og døde min egen vilje. Måtte bare hans vilje skje! Da har ditt hjerte det samme sinn som kommer til uttrykk i den tredje bønnen: «Skje din vilje!»

Våkn opp med fryd og undring over dette underverket i hjertet ditt! Det samme sinn er i deg som i Jesus!

Er ikke dette bevis på at vi har «del i guddommelig natur»?

C. O. Rosenius

For det som er høgt i folkeaugo, er ein styggedom for Gud (Luk. 16,15)

Det er Jesus som seier disse orda i ein tale til folket. Det står at farisearane høyrdde på, og pengekjære som dei var, bles dei åt det han sa. Det same gjør nok mange pengekjære i dag, bles til Guds ord som blir forkynt.

Kva var det Jesus sa? som dei bles til. Eg trur det var serleg tre ting av det Jesus sa som fall dei tungt for hjarta. For det fyrste tala han om deira forhold til mammon, som er eit samleord for jordisk rikedom, og deira forhold til den. «Hev de ikke vore tru med den urettferdige mammon, kven vil då tru den rette rikdomen å dykk?» Med det seier Jesus at mammon er ofte vunnen på urettferdig vis, som Jesus visar med likninga om den urettferdige hushaldaren framanfor i same kap. Og han legg til: «Den som er *tru i smått, er og tru i stort*, og den som er *uærleg i smått, er og uærleg i stort*». Ei sanning som burde bli innprenta i heim og skule. Der blir karakteren oppbygd, eller nedriven, ved det dei ser og høyrer av mor og far, eller lærer av lærar og av samfunnet gjennom fjernsyn og video. Eitærleg hjarta, med truskap i smått og stort, det er den beste utrustning eit menneske kan eiga i teneste i heim, ekteskap og i samfunnet elles. Den kan ikkje kjøpast for penger. Bles du til det-

te, og Guds ord i det heile, er du på undergangens veg, som fariseara-ne var det.

Kven vil då betru dykk *den rette rikdomen*, sa Jesus. Kva rikdom tenkjer han på med dei orda? Ganske visst det Jesus tala til Marta: «Marta, Marta, du gjer deg hugsot og uro med mange ting, men eitt er nødvendig, Maria hev valt den gode del, som ikke skal takast frå henne». Den gode del var det ho tok imot og fekk del i der ho sat ved Jesu føter og lydde på orda hans. Har du funne og fenge del i dei himmelske rikdomane som kjem til deg ved Guds ord? Eller bles du til orda hans? Der blir din evige lagnad avgjort.

For det andre tala Jesus om at *ingen kan tena two herrar, de kan ikkje tena både Gud og mammon!* Denne sanninga vitnar både Skrifta og livet om. Skrifta viser at det finst berre two Herrar som kan ráda og styra i menneskehjarta, anten mammon eller Gud.

Anten vil du hata den eine og halda av den andre, eller halda deg til den eine og vanvyrda hin, de kan ikkje tena både Gud og mammon». Her finst ikkje noko både og, ingen mellemting!

I 1. Johs. 2,15-f: «Elska ikkje verda, og ikkje dei ting som er i verda! Om nokon elskar verda, so er ikkje

kjærleiken til Faderen i han; for alt det som er i verda: kjøtslyst og augnelyst og storlete i livnad, er ikkje av Faderen, men av verda. Og verda og hennar lyst forgjengst, men den som gjer Guds vilje, han vert verande til æveleg tid». Og er du ikkje heilt forblinda av verda sin gud, djevelen (2. Korint. 4,3-4), vil du sjå at livet vitnar at Guds ord talar sanning. Vår tid er full av vitne som stadfester sanninga i ordet: Menneske som elskar mammon, pengar, ein høg levestandard, og dei ting som er å få for pengar, med eit hjarta som aldri får nok, fyllt av (begjær) som krev høgare løn, kortare arbeidstid og trugar seg fram med streik og nedlegging av arbeidet, forlet den teneste og kall Gud har gjeve i heim og samfunn for å frigjera seg og realisera seg sjølv for å koma høgare opp. Det skulle ikkje vera vanskeleg å sjå at kjærleiken til Gud ikkje lever i slike hjarto, at Jesus og Guds ord ikkje er herre der, men at dei ikkje held seg til Guds ord, men vanvyrder det, og Guds folk, og bles til det Gud forkynner gjennom ordet og vitna sine.

Det tredje som fall dei tungt å høyra var at «de er dei som får folk til å tru at de er rettferdige (Guds folk); men *Gud kjenner hjarta dykkar; for det som er høgt i folkeauge, er ein styggedom for Gud!*

Her blir mange av Guds folk dåra og ført vill i vår tid. For det fyrste er den faldne menneskenatur so laga, «at den ser på det som fell i

augo, men Gud ser på hjarta», dernest er det så mykje som ser stort ut og menneske set høgt, også på det kristne område. Me kan nemna nokre av dei: Store predikantar som samlar store folkemengder, med evangelisering, under skjer, sjuke blir friske, ufrelste omvende, store nådegåver og «åndelege forkynnarar», arbeid som ber store synlege frukter.

Slik kan det sjå ut når me les avisoppsлага, eller hører i radio og fjernsyn. Men Gud ser til hjarta, og Jesus åtvarar sine mot dei som forkynner at her er Han: «Gå ikkje dit inn, og fylg ikkje etter dei!» Vokt deg for den predikant som er stor i eigne augo, som blir populær og tilbedt av mengda, som «marknadsfører evangeliet» på verdsleg vis, og blir tilbedt og sett opp til av verda og får store oppslag og overskrifter i aviser og massemedia!

Me kan og nemna den moderne musikken som samlar tusener og titusener til rockefestivalar, med rockestjerner som trekkplaster og midtpunkt, som driv «evangelisering», som tilber skapningen framfor skaparen.

Kjære vener, det står skrive: «Trå ikkje etter det høge, men halt dykk gjerne til det låge» (Rom. 12,16). Guds ord seier i 1. Korint. 1,26 -f: «For sjå på dykkar kall, brør: det er ikkje mange *vise etter kjøtet* som vart kalla, ikkje mange *mektige*, ikkje mange *høgætta*; men det som var därleg i verda, det valde Gud seg ut so han kunne gje-

ra dei vise til skammar, og det som er veikt i verda, det valde Gud seg ut, so han kunne gjera det sterke til skammar; og det som er lågt i verda og vanvyrdt, det valde Gud seg ut, det som ingen ting er, so han kunne gjera det til inkjes som er noko, so ikkje noko kjøt (det falne naturlege menneske) skal rosa seg for Gud».

Kva er det så som er lågt og vanvyrdt i menneskehjarta, som ingen ting er verdt i menneske augo? Det må vel vera Guds ord, Bibelen, og Jesus, verda sin frelsar, «han som vel vart vanda av menneske, men er utvald og dyrverdig for Gud» (1.

Pet. br. 2,4), og Guds sanne barn og menighet på jorda. Dette er best å sjå om du går på småmøte på bedehuset, der dei samlast som har lært å elska Jesus og treng Guds ord for å leva.

Hald deg gjerne til det låge, trå ikkje etter det som er stort i verda og menneskehjarta som ikkje er født av Gud, også til det som er lite påakta i tenesta for Jesus, for Gud har ordna det slik at han gjev det ringaste størst æra. (L. Korint. 12,24).

Amund Lid

Trøst mitt folk!

«Guds folk trenger tukt og trøst. Jeg tror de trenger mest trøst». Sitat fra tale.

Guds folk har stor trengsel og møyde idag, og trenger derfor mye trøst.

«Trøst, trøst mitt folk. Tal vennlig til Jerusalem», sier Herren. Og selve trøsten for dette folket er Jesus selv. «Jesus la meg høre om og om igjen. Du på korset døde, åpnet himmelen».

I dag må en reise land og strand for å få høre og se dette livgivende ord. Der er tent en brann her inne som ikke er tilfreds, før en får høre om, «dammet som kjøpte oss til Gud med sitt blod».

Guds folk er ikke fornøyd med

allsang og lovprisning av alle slag, men blir kun tilfreds når «hjerte-trangen anfører sangen, emnet er Jesus Kristi blod».

Kjære venner! La oss trøste hverandre med et ord om Jesus, på veien hjemover.

Sølvi Straumstein

Hans (menneskets) sjel kommer nær til graven og hans liv til dødens engler. Er det da hos ham en engel, en tolk, en av tusen, som forkynner mennesket dets rette vei, da ynkes Gud over ham og sier: Fri ham fra å fare ned i graven! *Jeg har fått løsepenger.*

Job. 33,22-24.

Guds gode råd

Olav Valen-Sendstad

Gustav Nord-Varhaug
Tonesatt: Kyrre Hegle

The musical score consists of four staves of music for voice and piano. The lyrics are integrated into the music, appearing below the notes. The first staff starts with a treble clef, common time, and a key signature of one sharp. The second staff starts with a bass clef, common time, and a key signature of one sharp. The third staff starts with a treble clef, common time, and a key signature of one sharp. The fourth staff starts with a bass clef, common time, and a key signature of one sharp.

1. Guds go-de råd er al-ler bes-te råd, og best for
2. Min Her-res hånd er al-ler bes-te hånd, og øest for
3. Guds ti-me er den al-ler bes-te tid, og best for
4. Min Je-sus er min al-ler bes-te venn, og best for
5. Guds Hel-lig Ånd gir al-ler bes-te trest, og best for

1. meg. Om Han gir hjer-tet gle-de el-ier gråt, Han vet min
2. meg. Om Han må bøy-e ned min stol-te Ånd, Han knu-ser
3. meg. Hans nå-de gør min tran-ge vei så vid: Han el-sker
4. meg. Jeg vet jeg er Hans kjæ-re øy-e-sten, hva fat-tes
5. meg. Til Fa-der, Sønn og Ånd min takk får rest: Jeg pri-ser

1. hei. For hva Han sen-der, gag-ner all-tid best.
2. ei. Hva Han meg lå-nær og til-ba-ke tar,
3. meg. Og må jeg ven-te, ses Han godt min sak,
4. meg? Han er min lyst, mitt go-de hver en stund,
5. deg! Ditt navn til hjer-tets bal-sam ut-gydt er,

1. Den sorg Han ven-der, fry-der hjer-tet mest.
2. jeg ser så grant: Det gjø-res av en far,
3. og kom-mer i sin ti-me, ret-te dag,
4. Min sa- lig-het er or-det fra Hans munn
5. og de som kjen-ner deg, de har deg kjær.